

Politica privind protecția și valorificarea drepturilor de proprietate intelectuală în ECOIND

NOTE INTRODUCTIVE

Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Ecologie Industrială - ECOIND (denumit în continuare „**Institutul**”) este un institut înființat în conformitate cu legislația română, a cărei sarcină principală este de a efectua cercetare științifică și dezvoltare tehnologică.

Activitatea desfășurată în cadrul Institutului poate genera *rezultate ale cercetării-dezvoltării* care devin disponibile publicului prin diseminare/publicare în reviste științifice și profesionale și prezentări la reuniuni științifice și profesionale, precum și *alte diverse forme de creații intelectuale apte pentru comercializare*, care trebuie protejate în mod corespunzător prin forme sau mecanisme adecvate de drepturi de proprietate intelectuală, așa cum sunt acestea definite oriunde în lume. În continuare acestea vor fi denumite **Invenții sau Lucrări**.

Institutul recunoaște importanța adoptării unei strategii de evaluare și gestionare a rezultatelor sale inovatoare, a Invențiilor sau a Lucrărilor și a drepturilor de proprietate intelectuală corespunzătoare acestora și, din acest motiv, prin prezenta Politică, creează condiții adecvate pentru inovare, muncă creativă și transfer tehnologic de succes prin exploatarea rezultatelor care decurg din activitățile Institutului (**Comercializare**), respectând în același timp libertatea academică și libertatea activității științifice a Institutului.

În prezentul document, cu excepția cazului în care contextul impune altfel, cuvintele la singular includ pluralul și viceversa, cuvintele de gen masculin includ femininul și viceversa.

Obiectivele pentru care se adoptă prezentul document sunt:

- ❖ Încurajarea creării de invenții sau opere bazate pe cercetarea științifică;
- ❖ Crearea condițiilor optime pentru protecția Invențiilor sau a Lucrărilor de către Institut, prin intermediul drepturilor de proprietate intelectuală și al altor mijloace;
- ❖ Stabilirea condițiilor de bază pentru gestionarea/Comercializarea cu succes a Proprietății Intelectuale a Institutului, inclusiv stabilirea de principii și criterii omogene care reglementează transferul de tehnologie.

PREVEDERI GENERALE

Articolul 1.

Prezenta Politică reglementează procedura și condițiile în care Invențiile sau Lucrările dezvoltate în cadrul Institutului pot fi protejate prin drepturi de proprietate intelectuală, condițiile și plata stimulentei

aplicabile Autorilor Invențiilor sau Lucrărilor elaborate în cadrul Institutului, precum și drepturile și obligațiile reciproce ale Institutului și ale Autorilor în cazul Comercializării Invențiilor sau Lucrărilor create în cadrul Institutului.

Toate prevederile prezentei Politici vor fi interpretate și aplicate în conformitate cu cadrul legal aplicabil, inclusiv, dar fără a se limita la prevederile relevante ale legislației române care reglementează drepturile de proprietate intelectuală și transferul tehnologic. În toate cazurile în care prezenta Politică nu oferă îndrumări specifice, dispozițiile legale aplicabile adaugă și completează interpretarea și punerea în aplicare a prezentei Politici. În caz de conflict sau neconcordanță, prevalează dispozițiile imperative ale legislației române.

Articolul 2.

Prevederile prezentei Politici sunt obligatorii pentru toți salariații și colaboratorii Institutului, în cazurile în care aceștia creează invenții sau opere din sau în legătură cu activitatea desfășurată de salariat sau colaborator la Institut în timpul raportului de muncă, precum și după doi ani de la încetarea raportului de muncă cu Institutul.

Pentru evitarea oricărui dubiu, dispozițiile prezentei Politici sunt obligatorii pentru toate celelalte persoane care participă la activitatea Institutului, indiferent dacă acestea sunt angajate în baza unui contract de muncă sau a unei alte forme de colaborare (de exemplu, colaboratori externi, studenți și masteranzi/doctoranzi).

Articolul 3.

Proprietatea intelectuală a Institutului, în sensul prezentei Politici, constă într-un set de invenții sau Lucrări create fie (i) urmând instrucțiunile Institutului, fie (ii) prin cunoașterea sau utilizarea experienței Institutului prin folosirea mijloacelor materiale ale Institutului, fie (iii) ca urmare a pregătirii și formării profesionale dobândite prin grija și pe cheltuiala Institutului, fie (iv) prin utilizarea unor informații rezultate din activitatea Institutului sau puse la dispoziție de Institut.

În sensul prezentei Politici, Invențiile sau Lucrările dezvoltate în cadrul Institutului constau în rezultate inovatoare sau noi, creative, ale cercetării științifice, indiferent de forma pe care o îmbracă rezultatele și de drepturile sau mecanismele utilizate pentru protecția acestora din punctul de vedere al Proprietății Intellectuale.

În special, Invențiile sau Lucrările dezvoltate la Institut pot lua forme protejabile prin:

- ❖ **Brevete:** Soluții tehnice la o problemă – fie *produse*, fie *procedee* (inclusiv, dar fără a se limita la invenții în domeniul biotehnologiei, cum ar fi compoziția de materii, materiale biologice, procedee microbiologice etc., precum și în orice alt domeniu, prototipuri tehnologice) care sunt noi, implică o activitate inventivă și sunt susceptibile de aplicare industrială.
- ❖ **Modele de utilitate:** Orice invenție tehnică, cu condiția: să fie nouă, să depășească nivelul simplei competențe profesionale și să fie susceptibilă de aplicare industrială. Obiectul de

protecție al modelelor de utilitate este similar cu cel al brevetelor, numai că cerințele pentru înregistrarea modelelor de utilitate nu conțin un salt inventiv, ci un prag mai scăzut de inovare (cum ar fi: îmbunătățiri funcționale ale dispozitivelor sau proceselor existente).

- ❖ **Desene și modele:** Desene industriale sau creații estetice legate de forma sau aspectul exterior al unui obiect sau al unei părți a acestuia (în 2D sau 3D), cu condiția să fie nou și să aibă un caracter individual. De exemplu, forma exterioară a unui prototip, robot, etc.
- ❖ **Drepturi de autor:** Drepturile de autor protejează doar o anumită formă de exprimare, nicidecum ideea, principiul, conceptul de la bază. În România, următoarele obiecte pot fi protejate prin drepturi de autor:
 - **Software:** Programe informatice sau algoritmi originali, inclusiv documentația și bazele de date aferente, care sunt rezultatul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice. În România (similar cu UE), software-ul este mai degrabă obiect al dreptului de autor. Pragul de brevetabilitate a software-ului este destul de ridicat și, de obicei, brevetele sunt acordate inovațiilor hardware - software.
 - **Baze de date:** Compilații structurate de informații create ca urmare a activităților de cercetare. Bazele de date fac obiectul unei forme specifice de protecție a drepturilor de autor.
 - **Publicații științifice:** Lucrări de cercetare, articole și alte Lucrări academice publicate în reviste științifice sau prezentate la conferințe, indiferent de domeniul de cercetare.
 - **Alte Lucrări creative:** Orice alte produse sau procese inovatoare sau creative care rezultă din activitățile de cercetare științifică sau de dezvoltare tehnologică ale Institutului, inclusiv operele artistice sau literare, după caz.
- ❖ **Secret comercial. Confidențialitatea know-how-ului și a altor informații:** Expertiza tehnică, metodologiile, practicile sau alte tipuri de informații care sunt confidențiale și oferă un avantaj competitiv Institutului. Know-how-ul poate fi protejat ca **secret comercial** sau, în unele cazuri, prin **drepturi de autor** (dacă este exprimat într-o anumită formă – i.e. o anumită descriere a aceluia know-how – dar drepturile de autor acordă protecție doar asupra acelei forme și nu asupra ideii sau principiului care stă la baza acesteia). **Algoritmii** pot fi protejați numai prin intermediul secretului comercial/informațiilor confidențiale (sunt prea abstracți pentru a fi obiect brevetabil și sunt funcționali, deci incompatibili cu obiectul dreptului de autor).
- ❖ **Mărci:** Semne distinctive, culori, simboluri sau forme create pentru a reprezenta și a distinge produsele sau serviciile Institutului de cele ale altor entități sau persoane.

Articolul 4.

Centrul de transfer tehnologic ECOIND (în continuare „**CTT**”) și coordonatorii departamentelor Institutului au obligația de a familiariza personalul Institutului, cercetătorii, precum și colaboratorii și partenerii Institutului cu avantajele inovării și ale solicitării protecției invențiilor sau Lucrărilor. Aceasta include asigurarea cunoașterii politicii Institutului în materie de drepturi de proprietate intelectuală.

Coordonatorii departamentelor prezintă directorului Institutului rapoarte anuale privind crearea și posibilitățile de creare de noi Invenții sau Lucrări în cadrul grupurilor pe care le gestionează. Cercetătorii din cadrul Institutului pot prezenta aceste rapoarte directorului Institutului.

Directorul Institutului decide cu privire la gestionarea ulterioară a Invențiilor sau Lucrărilor raportate potrivit prevederilor acestei Politici. Principiul central care ghidează decizia directorului este maximizarea succesului final estimat al Comercializării pentru Institut, solicitând în același timp un aviz de la CTT din cadrul Institutului și ținând seama de acesta.

PROCEDURA ÎN CAZUL INOVĂRII CARE CONDUCE LA INVENȚII SAU LUCRĂRI

Informarea privind Invențiile sau Lucrările

Articolul 5.

Atunci când un angajat al Institutului apreciază că rezultatele muncii sale, obținute în oricare din modurile menționate la Articolul 3 din aceasta Politică, pot fi calificate drept Invenție sau Lucrare, acesta este obligat să informeze Institutul cu privire la Invenție sau Lucrare înainte de a publica/difuza Invenția sau Lucrarea sau orice document care ar conține informații despre aceasta.

Articolul 6.

Autorul Invenției sau al Lucrării completează și prezintă informații privind rezultatele muncii sale care pot face obiectul Invenției sau Lucrării în conformitate cu Instrucțiunea de lucru IL-16 Înregistrarea, diseminarea și valorificarea rezultatelor activităților de cercetare-dezvoltare utilizând formularul Fisa de evidență a rezultatelor activităților de cercetare dezvoltare (conform Ordin 6199/2020).

Articolul 7.

Autorul Invenției sau al Lucrării este obligat să furnizeze Institutului toate informațiile necesare în scopul protejării acestora (de exemplu, prin intermediul unui brevet, model de utilitate, secret comercial, desen sau model, marcă, drept de autor, etc.).

Articolul 8.

Pe baza formularelor prezentate de Autorul (Autorii) Invenției sau Lucrării în conformitate cu articolele 5 și 6 din prezenta Politică, CTT examinează Invenția sau Lucrarea și evaluează:

- ❖ Dacă Invenția sau Lucrarea propusă îndeplinește condițiile de brevetabilitate sau de înregistrare pentru protecție în temeiul unui alt tip de drept de proprietate intelectuală (modele de utilitate, drepturi de autor, mărci, desene sau modele, secret comercial etc.), dacă este cazul;
- ❖ Dacă beneficiile financiare preconizate ale Comercializării sale depășesc costurile de protecție a Invenției sau a Lucrării prin intermediul drepturilor de proprietate intelectuală;
- ❖ Dacă ar putea fi acordat dreptul de exploatare (licență) a Invenției sau a Lucrării;
- ❖ Dacă Invenția sau Lucrarea înlesnește dobândirea de Proprietate Intelectuală suplimentară sau adițională a Institutului;
- ❖ Dacă protecția Invenției sau a Lucrării ar putea beneficia de:
 - acordarea de sprijin pentru cercetare și dezvoltare în cadrul Institutului;
 - opțiunea de a cesiona sau de a licenția dreptul de proprietate intelectuală unui terț în schimbul echipamentelor și/sau al fondurilor de cercetare, de a accesa investiții de capital de risc, de a înființa o societate spin-off etc.;
- ❖ Dacă protejarea Invenției sau Lucrării este de interes național.

Articolul 9.

CTT din cadrul Institutului propune căile de acțiune pentru gestionarea Invenției sau a Lucrării, care pot include, dar nu se limitează la:

- ❖ **Calificarea Invenției sau a Lucrării** în conformitate cu dispozițiile legale (în special Ordin MEC 6125/2020 privind Ghidul de Proprietate Intelectuală).
- ❖ **Propunerea unei strategii de brevetare, dacă este cazul.** Definirea cadrului, a tipului și a întinderii geografice a protecției prin brevet pentru Invenție sau Lucrare;
- ❖ **Explorarea metodelor alternative de protecție.** Recomandarea altor forme de protecție a Proprietății Intelectuale, cum ar fi modelele de utilitate, secretele comerciale, drepturile de autor, desenele sau modelele etc., după caz.
- ❖ **Propunerea de renunțare la drepturile de proprietate intelectuală ale Institutului** asupra Invenției sau Lucrării **în favoarea angajatului sau colaboratorului**, dacă se consideră adecvat în cazuri specifice.

Articolul 10.

CTT este obligat să asigure respectarea tuturor termenelor procedurale în toate procedurile de înregistrare a drepturilor de proprietate intelectuală privind Invențiile sau Lucrările, în România și în străinătate.

Recomandările făcute de CTT către directorul Institutului cu privire la gestionarea Invenției sau Lucrării se vor face în conformitate cu legislația aplicabilă în domeniul proprietății intelectuale și cu orice acorduri de cooperare relevante în vigoare, respectând, de asemenea, drepturile și interesele corespunzătoare ale Autorului (Autorilor), precum și pe cele ale oricăror alte terțe părți interesate.

În cazul în care se solicită protecția internațională a Proprietății Intelectuale, CTT propune oficiile naționale și/sau regionale de proprietate intelectuală corespunzătoare în care se vor desfășura fazele naționale, regionale sau internaționale ale procesului de solicitare a înregistrării drepturilor de proprietate intelectuală. Această recomandare se aplică tuturor formelor de drepturi de proprietate intelectuală (brevete, desene sau modele, modele de utilitate etc.), precum și oricărei alte protecții relevante.

Adoptarea deciziei privind protecția Invențiilor sau a Lucrărilor

Articolul 11.

Decizia finală privind Invenția sau Lucrarea este luată de directorul Institutului pe baza propunerii CTT. Decizia directorului trebuie să specifice modul în care va fi tratată Invenția sau Lucrarea inclusiv tipul de protecție prin drepturi de proprietate intelectuală care urmează să fie solicitat, dacă este cazul.

Articolul 12.

În cazul în care Institutul renunță la drepturile sale de a breveta Invenția sau Lucrarea sau de a depune o cerere pentru un model de utilitate, Autorii Invenției sau Lucrării au dreptul de a urmări în mod independent finanțarea și/sau Comercializarea acesteia, dar fără a utiliza resursele Institutului, inclusiv numele și logo-ul.

Pentru Lucrările protejate prin drepturi de autor, se urmează procedura specifică PSP-26 Proprietatea Intelectuală în vederea stabilirii dreptului de proprietate asupra Lucrării.

DEPUNEREA UNEI CERERI DE BREVET SAU DE MODEL DE UTILITATE

Consilier în proprietate industrială

Articolul 13.

În cazul unei decizii de a depune o cerere de brevet pentru protecția unei Invenții, Institutul poate angaja un avocat sau consilier specializat în materie de brevete pentru a desfășura procedura de depunere a cererii de brevet, în conformitate cu legislația aplicabilă, în numele Institutului.

Consilierul în proprietate industrială este obligat să se ocupe de respectarea termenelor procedurale și să avertizeze în timp util Institutul, prin reprezentanții săi relevanți, cu privire la necesitatea de a lua decizii privind înregistrarea brevetului.

Un consilier în proprietate industrială poate fi implicat în redactarea cererii de brevet și în pregătirea documentației însoțitoare referitoare la protecția juridică a Invenției sau a Lucrării. Consilierul în proprietate industrială, pe baza unei împuterniciri, reprezintă Institutul în fața Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci din România și în fața oficiilor de brevete regionale sau internaționale.

Consilierul în proprietate industrială pentru o anumită Invenție sau Lucrare este propus de către CTT, din lista celor înregistrați sau care pot asigura reprezentarea conform legii la oficiul de proprietate intelectuală competent, încercându-se totodată selectarea celui mai potrivit expert pentru domeniul (domeniile) la care se referă Invenția sau Lucrarea.

Cerere de brevet. Cerere de model de utilitate

Articolul 14.

Atunci când Institutul ia o decizie cu privire la depunerea unei cereri de brevet sau a unei cereri de model de utilitate pentru o Invenție, autoritatea desemnată responsabilă cu transferul de tehnologie din cadrul Institutului sau al Biroului TT va contacta Autorul Invenției și îi va solicita să prezinte textul cererii de brevet în conformitate cu prevederile procedurii specifice PSP-24 Brevetul de invenție

În cazul în care Autorul Invenției sau al Lucrării are nevoie de ajutor profesional pentru pregătirea cererii de brevet sau a cererii de model de utilitate, acesta va raporta acest Lucru fără întârzieri nejustificate către CTT.

Pentru a garanta drepturile de proprietate intelectuală ale Institutului, decizia de a angaja un consilier în proprietate industrială poate fi luată de directorul Institutului, pe baza recomandării CTT.

Articolul 15.

După primirea versiunii finale a cererii de brevet sau a cererii de model de utilitate, Institutul, prin reprezentanții săi, va depune cererea de brevet sau de model de utilitate privind Invenția sau Lucrarea la oficiul de proprietate intelectuală competent.

Cerere de brevet în temeiul Tratatului de cooperare în domeniul brevetelor (PCT). Cerere de model de utilitate în temeiul PCT

Articolul 16.

Institutul poate utiliza calea națională sau calea internațională PCT în timpul procedurii de depunere a cererii.

În cazul în care Institutul decide că, după depunerea unei cereri de brevet sau a unei cereri de model de utilitate în România, nu dorește să depună o cerere de brevet sau o cerere de model de utilitate în conformitate cu calea PCT, Institutul poate notifica Autorul (Autorii) cu privire la renunțarea la astfel de prerogative (și limitarea

drepturilor acestora doar la cererea de brevet națională) pentru a permite Autorului (Autorilor) să depună personal o cerere de brevet internațională pe propria cheltuială.

În cazul în care Institutul decide că, după depunerea unei cereri de brevet sau a unei cereri de model de utilitate în România, nu dorește să intre în faza națională/ regională în anumite țări, poate renunța la dreptul de proprietate asupra Invenției sau Lucrării, notificând Autorul (Autorii) acesteia, permițându-i să depună personal o Cerere de brevet sau o Cerere de model de utilitate internațională pe propria cheltuială.

PROTECȚIA INVENȚIILOR SAU A LUCRĂRILOR CA SECRETE COMERCIALE SAU PRIN DREPTURI DE AUTOR

Secretele comerciale

Articolul 17.

Secretele comerciale se referă la orice informații care nu sunt, în general, cunoscute sau ușor accesibile persoanelor din industrie, care oferă Institutului un avantaj competitiv. Acestea includ, fără a se limita la acestea, date tehnice, know-how, formule, practici, procedee, desene, instrumente, modele sau alte informații confidențiale care îndeplinesc criteriile stabilite în temeiul legislației aplicabile.

Pentru a se califica drept secret comercial, informațiile privind invenția sau Lucrarea trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- ❖ Trebuie să fie secrete, ceea ce înseamnă că nu sunt cunoscute la nivel general sau ușor accesibile persoanelor care se ocupă în mod obișnuit de acest tip de informații;
- ❖ Trebuie să aibă o valoare comercială prin faptul că sunt secrete;
- ❖ Trebuie să facă obiectul unor măsuri rezonabile de menținere a confidențialității sale, inclusiv restricții privind accesul sau difuzarea (cum ar fi, dar fără a se limita la acestea: acorduri de confidențialitate).

Alte informații confidențiale – se referă la alte informații, care nu se califică drept *secrete comerciale*, care, dacă sunt divulgate, sunt capabile să genereze prejudicii persoanei care deține în mod legal controlul asupra informațiilor respective.

Articolul 18.

Toți Autorii, angajații și orice terți implicați în activitățile de cercetare și dezvoltare ale Institutului își asumă obligația de a păstra confidențialitatea tuturor informațiilor referitoare la Invenție sau Lucrare până la emiterea unei decizii în conformitate cu articolul 12 din prezenta Politică.

Această obligație de confidențialitate se poate prelungi pentru o perioadă suplimentară de timp, în conformitate cu decizia directorului Institutului, în funcție de strategia privind drepturile de proprietate intelectuală adoptată cu privire la Invenție sau Lucrare. Aceste obligații de confidențialitate nu fac obiectul semnării unui acorduri suplimentare, acestea considerându-se aplicabile angajaților și colaboratorilor odată cu acceptarea prezentei Politici de parte din contractele lor cu Institutul.

Cu toate acestea, angajații și colaboratorii trebuie să semneze acorduri de confidențialitate în conformitate cu prevederile procedurii de sistem PS-05 Resurse umane.

Obligația de a păstra confidențialitatea Invențiilor sau Lucrărilor protejate ca secrete comerciale ale Institutului rămâne în vigoare pentru toate părțile implicate atât timp cât informațiile privind Invenția sau Lucrarea corespund definiției secretelor comerciale.

Obligația de a păstra confidențialitatea altor informații confidențiale prevalează pe durata maximă permisă de lege pentru menținerea confidențialității acestor informații.

Articolul 19.

Institutul stabilește și aplică proceduri pentru identificarea, gestionarea și protejarea secretelor comerciale în cadrul operațiunilor sale.

Autorii sunt obligați să dezvăluie orice informație pe care o consideră secret comercial către CTT.

Orice acorduri sau contracte legate de cercetare și dezvoltare trebuie să precizeze în mod explicit tratamentul secretelor comerciale pentru a se asigura că toate părțile își înțeleg drepturile și responsabilitățile privind confidențialitatea.

Orice dobândire, divulgare sau utilizare neautorizată a secretelor comerciale este considerată deturnare de fonduri și poate duce la acțiuni disciplinare, inclusiv acțiuni în justiție pentru daune. Institutul își rezervă dreptul de a lua măsurile legale necesare pentru a-și proteja secretele comerciale împotriva utilizării sau divulgării neautorizate.

Prezentul articol se aplică, de asemenea, în mod corespunzător, altor informații confidențiale care nu se califică drept secret comercial.

Articolul 20.

Obligațiile de confidențialitate nu se aplică informațiilor despre Invenții sau Lucrări care:

- ❖ sunt sau devin disponibile publicului fără vina părții care le primește.
- ❖ sunt dezvoltate în mod independent de către partea destinată fără a avea acces la secretele comerciale ale Institutului;
- ❖ este divulgat cu acordul prealabil scris al Institutului, în calitate de deținător al secretului comercial.

- ❖ trebuie divulgate în conformitate cu legile sau reglementările aplicabile, cu condiția ca partea care divulgă să notifice în prealabil Institutul. În acest caz, Institutul va lua măsurile adecvate pentru a limita expunerea secretelor sale comerciale.

Drepturile de autor

Articolul 21.

Drepturile de autor se referă la drepturile acordate Autorilor de opere originale de creație intelectuală, așa cum sunt definite de Legea nr. 8/1996 privind dreptul de autor și drepturile conexe. Protecția drepturilor de autor se aplică următoarelor tipuri de Lucrări dezvoltate în cadrul Institutului:

- ❖ **Software:** Toate formele originale de exprimare a programelor pentru calculator. Dreptul de autor acoperă numai formele literale și, în anumite cazuri destul de limitate, formele non-literale de exprimare pentru programele pentru calculator, cum ar fi: codul sursă, codul obiect, documentația aferentă creată ca parte a activităților de cercetare și dezvoltare pentru a genera un software, precum și alte elemente expresive. Cu toate acestea, protecția oferită de drepturile de autor nu acoperă elementele funcționale, cum ar fi algoritmii, principiile care stau la baza funcționării software-ului, ideea, etc.
- ❖ **Baze de date:** Orice compilații structurate de opere, date sau alte elemente independente, protejate sau nu prin drepturi de autor sau drepturi conexe, inclusiv colecții de date științifice, rezultate ale cercetării și orice documentație asociată, care demonstrează originalitate în selectarea sau aranjarea conținutului, accesibile în mod individual prin mijloace electronice sau prin alte modalități.
- ❖ **Publicații științifice:** Lucrări de cercetare, articole, teze și alte opere scrise produse ca urmare a cercetării științifice, a cercetării și a dezvoltării tehnologice sunt toate considerate *opere literare*, făcând astfel obiectul dreptului de autor.
- ❖ **Alte opere creative:** Acestea pot include opere artistice, muzicale și audiovizuale create de Autori în cadrul activității lor profesionale sau ca parte a activităților lor de cercetare-dezvoltare.

Articolul 22.

Institutul se asigură că sunt incluse clauze de cesiune a drepturilor de autor și a drepturilor conexe, în favoarea sa, în contractele din care pot rezulta Lucrări supuse drepturilor de autor:

- ❖ din angajamentul de confidentialitate anexa la fisa postului conform procedurii de sistem PS-05 Resurse umane;

- ❖ în legătură cu un proiect finanțat de Institut sau în legătură cu un proiect sponsorizat, un contract de cercetare, o detașare sau din domeniul de aplicare al oricărei alte forme de acord pentru care Institutul plătește;
- ❖ dintr-un proiect care implică co-Autori și care a fost inițiat, coordonat și s-a aflat sub responsabilitatea Institutului.

Articolul 23.

Autorii își păstrează drepturile morale asupra Lucrărilor protejate prin drepturi de autor, inclusiv dreptul de a le fi recunoscută calitatea de autor și dreptul de a se opune oricărui tratament derogatoriu al operelor lor, așa cum este prevăzut în legislația română.

Protecția dreptului de autor ia naștere în mod automat la crearea unei opere (Lucrări). Pe baza clauzelor de cesiune a drepturilor de autor, Institutul poate alege să înregistreze Lucrările sale protejate de drepturi de autor la Oficiul Român pentru Drepturile de Autor (ORDA) pentru a facilita aplicarea și a stabili dovada paternității. CTT reglementează acest proces .

Articolul 24.

Toate clauzele de cesiune a drepturilor de autor și a drepturilor conexe din contractele Institutului trebuie să conțină următoarele elemente obligatorii:

- ❖ tipul de drepturi de proprietate intelectuală (cu excepția celor morale) care fac obiectul cesiunii;
- ❖ modul de utilizare a fiecăruia dintre drepturile de proprietate intelectuală cesionate;
- ❖ perioada de timp pentru care este cedat fiecare drept de proprietate intelectuală;
- ❖ sfera teritorială pentru fiecare drept de proprietate intelectuală cedat (ex. mondială, națională etc.);
- ❖ remunerația Autorului pentru cesiunea drepturilor patrimoniale de autor.

Clauzele de cesiune a drepturilor (patrimoniale) de autor și a drepturilor conexe din contractele Institutului pot conține mențiuni cu privire la caracterul exclusiv sau neexclusiv al cesiunii. În absența unei mențiuni exprese, cesiunea este prezumată a fi neexclusivă.

În absența unor acorduri colective sau a unor contracte colective de muncă care să prevadă un mecanism comparabil cu cel prevăzut în prezentul articol, Autorii au dreptul la o remunerație suplimentară echitabilă și adecvată din partea Institutului sau a succesorilor săi în drepturi. Acest drept la remunerație suplimentară se aplică atunci când remunerația convenită inițial se dovedește a fi, în mod clar, disproporționat de scăzută în raport cu toate veniturile nete relevante ulterioare și semnificativ mai mari decât estimarea inițială, obținute din exploatarea Lucrărilor protejate prin drepturi de autor.

DISTRIBUIREA DREPTURILOR DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ

Articolul 25.

Proprietatea Intelectuală care este creată în timpul relației de munca cu Institutul este proprietatea Institutului, cu excepția cazului în care se specifică altfel în contractul relevant, în măsura maximă permisă de lege.

Institutul, angajații, colaboratorii și toate celelalte persoane care intră sub incidența prezentei Politici se angajează să colaboreze cu bună credință pentru a asigura dreptul de proprietate al Institutului asupra Invențiilor sau Lucrărilor care intră sub incidența prezentei Politici, în măsura maximă permisă de lege. Acolo unde va fi necesar, angajații, colaboratorii și toate celelalte persoane care intră sub incidența prezentei Politici se angajează să semneze orice acorduri suplimentare pentru a asigura drepturi de proprietate intelectuală efective în favoarea și în patrimoniul Institutului, beneficiind în același timp de un regim corect și echitabil.

Pentru drepturile de proprietate intelectuală care nu pot apărea direct în patrimoniul Institutului (de exemplu, drepturi de autor etc.), fiecare contract/acord pe baza căruia sau în legătură cu care este creată Invenția sau Lucrarea și/sau Proprietatea Intelectuală va conține clauze de cesiune a drepturilor de proprietate intelectuală în conformitate cu prezenta Politică. Institutul poate acorda licențe terților pentru utilizarea Invențiilor sau Lucrărilor, cu condiția ca astfel de acorduri să fie documentate în scris și să respecte legislația relevantă (Ordin MEC 6128/2020 privind Ghidul de proprietate intelectuală).

Orice transfer de proprietate asupra Invențiilor sau Lucrărilor de la Institut către Autor sau către orice altă parte terță trebuie să fie consemnat printr-un acord scris care să specifice drepturile transferate și orice condiții aferente transferului.

Invențiile sau Lucrările și/sau drepturile de proprietate intelectuală care apar ca urmare a cercetării științifice și dezvoltării tehnologice realizate în cooperare cu alte instituții științifice naționale și/sau străine sunt distribuite în conformitate cu cota stabilită prin acordul de cooperare, cu respectarea tuturor drepturilor care aparțin terțelor-părți la respectivul acord de cooperare.

Articolul 26.

Proprietatea Intelectuală care apare ca urmare a executării contractelor încheiate cu entități economice se distribuie proporțional cu partea determinată de contractul corespunzător negociat între aceste părți, cu respectarea, de asemenea, a următoarelor orientări:

- ❖ În cazul în care contribuția financiară a celeilalte părți contractante se ridică la mai puțin de 20% din costurile totale, Institutul păstrează integral drepturile de proprietate intelectuală asupra Invenției sau Lucrării, oferind în același timp, la cerere, partenerului, o licență de exploatare a Proprietății Intelectuale. Termenii unei astfel de licențe urmează să fie negociați între părți.

- ❖ În cazul în care cealaltă parte contractantă solicită partajarea Proprietății Intelectuale cu Institutul, această partajare ar trebui să fie proporțională cu participarea la finanțare și cu contribuția la crearea Invenției sau a Lucrării a părții contractante respective, a Institutului și a altor posibili parteneri externi. Atunci când se stabilește partea Institutului, trebuie luate în considerare costurile directe și indirecte;
- ❖ Atunci când cealaltă parte revendică toate drepturile de proprietate intelectuală asupra Invenției sau Lucrării, acest lucru poate fi convenit dacă partea respectivă finanțează integral activitățile de cercetare și dezvoltare în cauză. În astfel de cazuri, în timpul negocierilor, Institutul ar trebui să își asigure dreptul său și al angajaților săi de a utiliza în continuare această Proprietate Intelectuală în scopuri științifice prin obținerea unei licențe.
- ❖ Ori de câte ori este posibil, Institutul va încerca să obțină dreptul de a publica rezultatele cercetării științifice, în măsura în care publicarea nu pune în pericol strategia de a solicita o formă de protecție a Proprietății Intelectuale;
- ❖ Toate acordurile privind distribuirea drepturilor de proprietate intelectuală cu parteneri financiari sau agențiile externe trebuie să se refere la un anumit proiect sau cercetare. Proprietatea intelectuală existentă la data începerii proiectului sau cercetării, Invențiile sau Lucrările care au fost dezvoltate anterior și Invențiile sau Lucrările anterioare pe care fiecare parte le aduce la proiect sau cercetare fără a face parte din contract (în continuare „**Proprietatea Intelectuală Anterioară**”) trebuie să fie clar definite și excluse din Proprietatea Intelectuală, Invențiile sau Lucrările legate de proiect. În cazul în care proiectul se bazează pe Proprietatea Intelectuală Anterioară, condițiile și termenii în care se acordă o licență de utilizare a acesteia, în beneficiul proiectului sau cercetării, trebuie, de asemenea, să facă parte din negocieri.
- ❖ Proprietatea intelectuală pe care angajații Institutului o pot dezvolta accidental sau în afara domeniului de colaborare dintre Institut și partener și care nu face parte din obiectivul proiectului nu face obiectul distribuirii între părțile contractante. Această excludere se aplică, de asemenea, perioadei de după finalizarea lucrărilor la proiectul respectiv;
- ❖ Contractele prin care sunt distribuite drepturile de proprietate intelectuală privind o Invenție sau o Lucrare care rezultă din sau în legătură cu cercetarea finanțată de parteneri externi recunosc drepturile (de natură monetară și morală) tuturor celor care au contribuit în mod semnificativ la crearea inovației, indiferent dacă sunt sau nu părți directe la acordul de distribuție. În acest sens, contractele vor impune cerința de a avea o divulgare completă a tuturor Autorilor, iar Institutul și partea contractantă recunosc că acordul de distribuție nu va încălca drepturile terților asupra Invenției sau Lucrării respective, proporțional cu contribuția lor.
- ❖ În toate contractele, trebuie menționat faptul că, în cazul în care domeniul de aplicare al proiectului sau al cercetării se modifică semnificativ față de planul sau etapele inițiale, contractul va fi modificat.

În cazul în care un colaborator extern sau un bursier invitat lucrează într-o altă instituție, se poate încheia un acord tripartit cu o clauză prin care Institutul se obligă să nu revendice drepturile de proprietate intelectuală care decurg din activitatea persoanei respective în altă instituție, iar cealaltă instituție nu va revendica drepturile de proprietate intelectuală rezultate din activitatea asociaților sau bursierilor în cadrul Institutului.

UTILIZAREA COMERCIALĂ A PROPRIETĂȚII INTELECTUALE

Articolul 27.

Institutul va iniția și va pune în aplicare toate activitățile necesare pentru exploatarea comercială a drepturilor sale de proprietate intelectuală. Institutul poate comercializa Proprietatea Intelectuală, în principal:

- ❖ Prin servicii bazate pe Proprietatea Intelectuală;
- ❖ Prin cesionarea sau acordarea de licențe cu privire la drepturile de proprietate intelectuală;
- ❖ Prin înființarea de societăți *spin-off* al căror scop principal este exploatarea și comercializarea Proprietății Intelectuale a Institutului, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile.

RECOMPENSAREA AUTORILOR DE INVENȚII SAU LUCRĂRI

Premiul pentru realizarea unei Invenții sau Lucrări

Articolul 28.

În cazurile în care Institutul este interesat să protejeze și/sau să exploateze Invenția sau Lucrarea raportată (astfel cum a fost notificată de către Autori în temeiul acestei Politici), Autorul Invenției sau al Lucrării își păstrează dreptul moral de a fi menționat ca autor al Invenției sau al Lucrării respective, precum și dreptul la o recompensă monetară din partea Institutului.

Această recompensă nu aduce atingere drepturilor bănești cuvenite Autorului în temeiul dispozițiilor legilor imperative, astfel cum se prevede la articolul 30 din prezenta Politica. Recompensa monetară reglementată prin acest articol 28 se acordă indiferent de obținerea efectivă a unor rezultate comerciale din exploatarea (Comercializarea) Invenției sau a Lucrării.

CTT propune directorului Institutului candidați pentru premiu. Decizia privind valoarea recompensei în bani este luată de directorul Institutului.

În cazul în care Autorul Invenției sau al Lucrării este un angajat, iar Institutul a clasificat Invenția sau Lucrarea ca invenție de serviciu, Institutul va ține seama de toate pragurile minime impuse de lege pentru remunerarea inventatorului.

În cazul în care Invenția sau Lucrarea are mai mulți Autori, premiul este distribuit între aceștia proporțional cu cotele lor în crearea Invenției sau Lucrării, astfel cum se stabilește în formularul prezentat Institutului și aprobat de acesta.

Articolul 29.

Orice remunerație obligatorie a Autorului (Autorilor) unei Invenții sau Lucrări pe care Institutul o clasifică ca invenție de serviciu se stabilește pe baza următoarelor criterii:

❖ Contribuția la Invenție sau la Lucrare

- Remunerația reflectă amploarea contribuției fiecărui Autor la crearea Invenției sau a Lucrării, astfel cum este documentată prin caiete de laborator, rapoarte de cercetare sau alte mijloace verificabile.
- În cazul în care sunt implicați mai mulți Autori, remunerația totală se distribuie în funcție de contribuțiile lor respective, astfel cum sunt descrise într-un acord formal sau, în absența unui acord, astfel cum este stabilit de Institut, pe baza formularului anexat la procedura specifică PSP-24 Invention Patent.

❖ Valoarea economică a Invenției sau a Lucrării

- Remunerația este influențată de potențialul comercial al Invenției. O remunerație mai mare poate fi acordată în cazul în care Invenția sau Lucrarea generează venituri semnificative prin Comercializare.
- O parte din remunerație este fixă și este acordată Autorului (Autorilor) indiferent de Comercializare. O componentă suplimentară bazată pe performanță poate fi acordată în funcție de succesul eforturilor de Comercializare.

❖ Investiția financiară a Institutului care a condus la crearea Invenției sau a Lucrării

- Se iau în considerare investițiile financiare, de infrastructură și de resurse umane ale Institutului în dezvoltarea invenției de serviciu. Investițiile mai mari ale Institutului pot reduce procentajul veniturilor împărțite cu Autorii, deoarece au fost necesare mai multe resurse pentru a duce Invenția sau Lucrarea la bun sfârșit.

Ponderi în cazul Comercializării

Articolul 30.

În cazul exploataării comerciale (Comercializare) a Invenției sau a Lucrării care generează un flux de venituri, veniturile minus costurile suportate în procesul de Comercializare sunt împărțite între Autorul Invenției sau al Lucrării și Institut în proporție de 50:50.

În cazul în care mai multe persoane au participat la crearea Invenției sau a Lucrării, veniturile provenite din cota de 50 % sunt împărțite și repartizate între acestea în funcție de cota procentuală de paternitate a Invenției sau Lucrării. În cazul în care un serviciu sau produs se bazează pe alte opere, autorul acestora din urmă are dreptul la o parte din cota menționată anterior în procentul în care opera sa a contribuit la Invenție sau la Lucrare.

CONFIDENȚIALITATE

Articolul 31.

În conformitate cu dispozițiile articolului 19 din prezenta Politică, Invenția sau Lucrarea poate conține (și de cele mai multe ori va conține) secrete comerciale sau alte informații confidențiale. Pentru a proteja drepturile tuturor părților implicate, orice informație privind o Invenție sau o Lucrare este considerată confidențială, iar partea care primește/deținătorul unei astfel de informații trebuie să respecte orice obligație de confidențialitate asumată în conformitate cu prezenta Politică sau în temeiul unui acord de confidențialitate (conform acordului de confidențialitate anexa la fișa postului prevăzut în procedura de sistem PS-05 Resurse umane) semnat ori implicită în temeiul unui contract individual de muncă sau al oricărui alt acord.

Nu este permisă prezentarea publică a informațiilor privind existența, caracterul și scopul Invențiilor sau Lucrărilor.

Această dispoziție reprezintă o măsură rezonabilă de păstrare a confidențialității acestor informații și nu sunt necesare mecanisme suplimentare (cum ar fi desemnarea explicită a informațiilor care urmează să fie considerate confidențiale).

Institutul și Autorul Invenției sau al Lucrării vor păstra confidențialitatea (inclusiv prin intermediul protecției sale comerciale) asupra tuturor informațiilor legate de Invenție sau Lucrare până în momentul în care acestea devin informație publică, iar în cazul protecției prin brevet sau model de utilitate, desene sau modele sau alte forme de protecție care implică publicarea - până în momentul publicării brevetului, modelului de utilitate sau a desenului sau modelului. După aceste momente, Autorul are dreptul de a prezenta publicului numai datele publicate în cererea publicată.

În cazul dezvoltării ulterioare a Invenției sau a Lucrării, autorii sunt obligați să păstreze confidențialitatea secretelor comerciale și a informațiilor confidențiale și să inițieze o nouă procedură de protecție a Proprietății Intelectuale nou create pe baza prezentei Politici.

Datele desemnate ca secrete comerciale sau informații confidențiale nu vor fi publicate.

Autorul nu poate dezvălui informații despre Invenție sau Lucrare unui terț fără aprobarea prealabilă scrisă a Institutului până la publicarea cererii, cu excepția cazului în care Institutul renunță la drepturile sale de proprietate intelectuală, caz în care Autorul are nevoie de aprobarea prealabilă scrisă a Institutului pentru a dezvălui informații despre Invenție sau Lucrare unui terț până la decizia Institutului de a renunța la drepturile asupra Invenției sau Lucrării.

PĂSTRAREA EVIDENȚELOR PRIVIND PROPRIETATEA INTELECTUALĂ

Articolul 32.

CTT ține evidența Proprietății Intelectuale a Institutului.

Evidența conține următoarele:

- ❖ Fisele de evidenta a rezultatelor activitatilor de cercetare dezvoltare (conform Ordin 6199/2020) in concordanta cu instructiunea de lucru IL-16 Inregistrarea, diseminarea si valorificarea rezultatelor activitatilor de cercetare - dezvoltare;
- ❖ Registrul de evidenta a rezultatelor activitatilor de cercetare – dezvoltare, in concordanta cu instructiunea de lucru IL-16 Inregistrarea, diseminarea si valorificarea rezultatelor activitatilor de cercetare – dezvoltare
- ❖ Protocol cu privire la cotele individuale de participare, in concordanta cu procedura specifica PSP-24 Brevetul de inventie;
- ❖ Orice cereri de înregistrare a drepturilor de proprietate intelectuală cu privire la Invenția sau Lucrare: cereri de brevet / cereri de model de utilitate / cereri de înregistrare a drepturilor de autor / cereri de mărci comerciale / acorduri de nedivulgare privind secretele comerciale etc;
- ❖ Împuternicirea consilierului în proprietate industrială, după caz;
- ❖ Toată documentația ulterioară în cadrul procedurilor de înregistrare a drepturilor de proprietate intelectuală în țară și în străinătate;
- ❖ Acorduri de confidentialitate anexa la Fisa postului conform procedurii de sistem PS-o5 Resurse umane (se pastreaza la compartiment Resurse umane);
- ❖ Alte documente relevante referitoare la Proprietatea Intelectuală a Institutului conform procedurilor specifice PSP-24 Brevetul de inventie si PSP-26 Proprietatea intelectuala.

Toate evidențele și documentația de mai sus sunt confidențiale.

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 33.

Directorul Institutului este obligat să prezinte un raport anual organului executiv al Institutului cu privire la situația portofoliului de Proprietate Intelectuală al Institutului, inclusiv rezultatele exploatării sale comerciale și orice venituri financiare aferente.

Articolul 34.

Prezenta Politica se aplică Proprietății Intelectuale create sau notificate la Institut după intrarea sa în vigoare.

Toate drepturile dobândite înainte de intrarea în vigoare a prezentei Politici rămân neschimbate.

Articolul 35.

Prezenta Politica intră în vigoare în ziua adoptării sale, cu condiția ca aceasta să fie notificată tuturor persoanelor care intră sub sfera sa de aplicare cu cel puțin 10 zile înainte, dacă este cazul.

ANEXA 1: Glosar de termeni

Autor:

Una sau mai multe persoane fizice care au participat la crearea Invențiilor sau Lucrărilor prin munca lor inovatoare sau creativă.

Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci din România:

Organism al administrației de stat din România care îndeplinește sarcini în domeniul protecției drepturilor de proprietate intelectuală.

Invenție sau Lucrare

Rezultatul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice care poate fi protejat printr-un anumit drept de proprietate intelectuală (brevet, model de utilitate, secret comercial, desen sau model, drept de autor etc.).

Proprietate Intelectuală:

Un set de drepturi de proprietate intelectuală și industrială, drepturi de autor, desene sau modele etc. și drepturi auxiliare deținute de Institut, care au propria valoare pe piață, pot fi vândute, licențiate, schimbate, donate ca orice alte drepturi de proprietate.

Comercializare:

Procesul de creare de beneficii financiare prin utilizarea, vânzarea, licențierea etc. a Invențiilor sau Lucrărilor, inclusiv protecția, gestionarea și dezvoltarea valorii comerciale a acestora, înființarea de societăți, cercetarea și cooperarea cu industria și alți parteneri în vederea obținerii de beneficii financiare din Invenții sau Lucrări.

Prototip:

Un dispozitiv fizic, un compus chimic etc., realizat pe baza unei proceduri inovatoare.